

LIEFDE IS...   Marcus 12: 29
18 nov 2018

Lieve mensen,

1   Wie deze periode het museum de Fundatie binnenwandelt, kan niet om dit beroemde kunstwerk heen van Giacometti: De wandelaar (dia 1). We zien een lange, magere wandelaar. Hij wandelt op hoge benen; zijn smalle armen houdt hij onnatuurlijk tegen zijn ranke lijf. Giacometti maakte dit kunstwerk ten tijde van de Koude Oorlog, een tijd van spanning en angst. Dit beeld symboliseert voor mij de moderne mens. De mens die alleen door het leven wandelt, eenzaam en in zichzelf gekeerd. Licht gebogen met een sombere blik gericht naar de grond. Zeker, hij is uit de kluiten gewassen, omhooggeklommen, heeft carrière gemaakt wellicht. Maar op zijn eenzame tochten in de stad of de natuur voelt ie niets anders dan tekort, leegte en gemis. Wat is dat? Wat mist hij? Is dat misschien zoiets als liefde en aandacht? Is het zoiets als gemeenschap en relatie?

2   Over liefde hebben we het vandaag. En het verlangen daarnaar en de weg die Christus ons ernaartoe wijst. Zeker, liefde is een clichéwoord geworden in onze samenleving. Het woord is zwaar beduimd en ernstig misbruikt op de markt van consumentisme en materialisme. Geen roman, film of popsong die niet over love, amour of Liefde gaan. Ja, liefde verkoopt goed...maar echte liefde, wat is dat eigenlijk? En is ware liefde niet gratis?

Ik neem u mee naar de volgende plaat: Leonardo da Vinci en zijn beroemde muurschildering (dia 2) van het Laatste Avondmaal. Kijk, daar zien we Jezus aan tafel met zijn leerlingen.

Als deugd in het midden, de deugd van de liefde. Wat heeft deze rabbi hen veel verteld over de kunst van het liefhebben en bemind worden. Wat heeft Hij het hen voorgedaan en voorgeleefd. En nu aan de vooravond, delen ze het galgenmaal, een agapemaal, een maaltijd waarin alles samenkomt, als het om zelveoos en onvoorwaardelijk liefhebben gaat. Dwars tegen elk verraad en onrecht in.

3 Vandaag horen we Jezus antwoord geven op een vraag van een schriftgeleerde. Het lijkt wel minicatchese. Wat is het belangrijkste gebod? En Jezus antwoordt als een rechtgeaarde rabbi en kenner van de schrift. Hij staat met beide benen in de joodse traditie: *Hoor, Luister, Israël, de Heer, onze God, is de enige en unieke God. Heb Hem lief.* Iedereen die erbij is, herkent het antwoord. Het is het beroemde Sjema Israël, Deut 6, de kern van de Thora, de samenvatting van alles waar het om draait in geloven, leven en werken. Sjema, hoor Israël, van deze God is er maar een. Hij is de Ene van wie alles uitgaat en tot wie alles terugkeert. Wezer is zijn Naam en Liefde is zijn bijnaam. Dat laatste voeg ik erbij...Voor joden is dit gebod het belangrijkste gebod. Het klinkt in het morgengebed en avondgebed. Het Sjema staat geschreven in de kokertjes op deurposten en in gebedsriemen.

Liefde begint altijd met horen en luisteren. Hebben wij er oog en oor voor, voor die ene God van hemel en aarde? Hebben wij tijd en rust voor Zijn Macht en Kracht, Zijn aanwezigheid en liefde? Hoor, kijk, zie je het?

4 Aan tafel met Jezus gaat alles in de ruststand. Houd op met het drukke rennen en hollen. Heb aandacht voor het geheim van Gods Liefde. Sjema...Liefde, waar dan? Nou, overal toch: daar waar wij ademhalen, leven, eten, elkaar ontmoeten...Gods liefde stroomt als een vuurgloed

naar ons toe. Alleen hebben we het zo weinig door. We moeten nog even hier heen en daar heen.

Jezus, de liefde in volle persoon, de deugd in het midden, Hij koppelt de Liefde voor God in één adem aan de liefde voor de naaste. Twee kanten van de ene medaille. Heb God lief...is het eerste gebod, of toch meer een gebed? En heb de ander lief (een tekst uit Leviticus), de ander is al jijzelf. Liefde kan dus niet zonder liefde voor jezelf. Ook daar worstelen soms velen mee. Want die eigenliefde is dikwijls o zo gekwetst, ontnomen, in verkeerde opvoeding, scholing of relatie. Als je alleen maar altijd hoort dat je iets niet kunt of niet deugt, blijft er op den duur maar weinig eigenliefde over. Jezus begeleidt ons ook vandaag naar de weg van de overstelpende liefde van de Ene en Unieke Liefhebber bij Hoog en bij Laag: God. Zijn tweede Naam is Liefde. En het enige wat wij moeten doen is, rustig zitten en kijken, aan tafel van Jezus, zitten, kijken en horen, net zolang totdat wij tevoorschijn worden gekeken en het gaat zien, echt zien. Menslief, jij bent/ ik ben een geliefd kind van Kind, Hij houdt zielsveel van jou, van mij.

En als wij iets van deze goddelijke Liefde mogen ervaren en voelen, dan verandert ons gekwetste ego in een vonk van zaveloze aandacht, warme nabijheid en barmhartigheid. Dan kan het niet anders of je gaat daarmee naar de ander toe, de ander die jouw liefde en Gods liefde net zo goed nodig hebben...

5 Kijk en dan is het niet eenzaam wandelen meer, maar gemeenschap en delen van alles wat wij om niet (gratis en pro Deo) in de schoot geworpen krijgen aan vruchten van het land. De oogst is ongekend. Ook wij worden gevraagd in liefde om te zien naar elkaar en de ander. Te luisteren van ziel tot ziel. Dan groeit de gemeenschappelijke liefdesband met Christus. Dietrich Bonhoeffer schreef hierover eens het volgende: *Zoals de liefde tot God ermee begint, dat wij naar zijn Woord luisteren, zo begint de liefde tot de broeder/zuster ermee, dat wij leren naar de ander te luisteren...Wie niet meer naar de ander kan luisteren, zal ook gauw niet meer naar God luisteren...De eerste dienst in de gemeenschap is dat we over en weer naar elkaar luisteren...Tot zover.*

En zo is het, het allerbelangrijkste gebod als luisterend gebed: Heb God lief en heb je naaste lief als jezelf. Ik zie het gebeuren, soms heel in het klein, soms heel dichtbij. Hoe? Nou, door iets te geven aan de Voedselbank. Of door te doen aan mantelzorg voor een ziek familielid of buurvrouw of man in nood. Door een brief te schrijven voor Amnesty...of door...vul maar in. Het geheim van Gods liefde zit hem in kleine dingen. Een luisterend oor, een helpende hand, of gewoon met nieuwe ogen kijken naar je partner, je kind, je collega...kijken zoals Jezus deed, kijken met de ogen van God.

Wie zo luistert, wie zo kijkt, wandelt niet meer alleen,
maar weet zich opgenomen in de gemeenschap van Christus
Want ubi caritas et amor, Deus ibi est
Waar liefde is en vriendschap, daar woont God.

Amen